

Uroczystości jubileuszowe Służby Topograficznej WP,
Komorowo, 16 listopada

Geodeci w mundurach

KATARZYNA PAKUŁA KWIECIŃSKA

Mszą w intencji Służby Topograficznej WP celebrowaną w Kościele Garnizonowym w Komorowie k. Ostrowi Mazowieckiej rozpoczęły się obchody aż trzech jubileuszy: 80-lecia Służby Topograficznej WP, 50-lecia 22 Wojskowego Ośrodka Topograficzno-Kartograficznego oraz 50-lecia Wojskowego Ośrodka Geodezji i Teledetekcji.

Szef Zarządu Geografii Wojskowej płk Eugeniusz Sobczyński podkreślił, że jubileuszowe obchody zorganizowano w garnizonie Ostrów Mazowiecka-Komorowo, który jest kolebką wielu pokoleń topografów. – Dzisiejsza uroczystość jest wyrazem uznania dla żołnierzy topografów i pracowników cywilnych, którzy w minionych latach tworzyli wojskowy zasób geodezyjno-kartograficzny będący dorobkiem ogólnonarodowym – powiedział. Prezes GUGiK Kazimierz Bujakowski przyznał, że w początkach niepodległego

Goście honorowi, od lewej: generał brygady Wincenty Cybulski, generał brygady Witold Szymański, główny geodeta kraju Kazimierz Bujakowski, generał brygady Gustaw Maj

Szefowie i ważniejsze wydarzenia w historii Służby Geograficznej i Topograficznej WP

Instytut Wojskowo-Geograficzny (IWG)	gen. ppor. Wojciech Falewicz , 1918-19 gen. bryg. Jan Morawski , 1919-20 gen. dyw. Henryk Józef Zemanek , 1919-20 gen. bryg. Bolesław Jaźwiński , 1920	■ 10 stycznia 1918 r. – utworzenie w Warszawie Instytutu Wojskowo-Geograficznego (IWG)
Wojskowy Instytut Geograficzny (WIG)	gen. bryg. Bolesław Jaźwiński , 1920-26 plk Józef Kreutzinger , 1926-32 plk Tadeusz Zieleniewski , 1932-39 ppłk Jerzy Lewakowski , 1935-36, 1939	■ 15 stycznia 1921 r. – rozformowanie IWG i powołanie w Warszawie Wojskowego Instytutu Geograficznego (WIG) ■ czerwiec 1935 r. – oddanie do dyspozycji WIG budynku przy Al. Jerozolimskich 97 w Warszawie
Służba Geograficzna w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie	plk Stefan Gąsiewicz , 1939-46,	■ wrzesień 1939 r. – ewakuacja WIG do Lwowa, a następnie do Stanisławowa ■ lipiec 1940 r. – utworzenie w Wielkiej Brytanii przy Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie Szefostwa Służby Geograficznej i sekcji WIG (WIG działał w Edynburgu do 1946 r.) ■ luty 1942 r. – utworzenie przy Sztabie Armii Polskiej na Wschodzie (APW) Samodzielnego Referatu Topograficznego ■ luty 1943 r. – powołanie przy APW, przemianowanej na 2 Korpus Polski gen. Andersa, Szefostwa Służby Geograficznej korpusu, 12 Kompanii Geograficznej i 312 Składnicy Map ■ styczeń 1943 r. – w Warszawie powstaje przy KG AK Szefostwo Służby Geograficznej „Schronisko” ■ maj-październik 1944 r. – udział 12 Kompanii Geograficznej w zabezpieczeniu geograficznym bitwy o Monte Cassino i walk na Apeninie Emiliańskim
Oddział Topogr. przy SG WP	gen. bryg. Teodor Naumienko , 1944-45	■ 20 września 1944 r. – utworzenie w Lublinie przy Sztabie Głównym WP 11-osobowego Oddziału Topograficznego
WIG	gen. bryg. Teodor Naumienko , 1945-48	■ 7 czerwca 1945 r. – powołanie w Warszawie Wojskowego Instytutu Geograficznego ■ 1945 r. – wydanie pierwszej po wojnie mapy Polski w skali 1:1 000 000 w nowych granicach
Oddział Topogr. SG WP	plk Michał Chyliński , 1949-50, gen. bryg. Alesky Pietrow , 1950-51	■ maj 1949 r. – rozformowanie WIG i powołanie Oddziału Topograficznego Sztabu Generalnego WP oraz Zakładów Kartograficznych Sztabu Generalnego WP
Zarząd Topograficzny Sztabu Generalnego WP	gen. bryg. Alesky Pietrow , 1951-56, gen. bryg. Teodor Naumienko , 1956-68, gen. bryg. Wiktor Kozak , 1968-74, plk Cezary Lipert , 1974-76, gen. bryg. Leon Sulima , 1976-83, plk Zenon Biesaga , 1983-90, plk Janusz Stanisław , 1990-91, plk Henryk Bednarek , 1991-95, plk Andrzej Tryśła , 1995-96	■ 15 listopada 1951 r. – utworzenie Zarządu Topograficznego Sztabu Gen. WP oraz sformowanie 22 Samodzielnego Oddziału Topogr.-Geodezyjnego (22 sotg) i Wojskowych Zakładów Kart. ■ styczeń 1953 r. – oddanie do dyspozycji służby topograficznej Garnizonu Komorowo koło Ostrowi Maz. przeniesienie tam garnizonu 22 sotg ■ 1953-1955 r. – sformowanie w Garnizonie Komorowo: 6 Samodzielnego Oddz. Topogeodezyjnego, 19 Samodzielnego Oddz. Topogeodezyjnego i 2 Samodzielnego Oddz. Kartograficznego ■ 1953-55 r. – wydanie dla Polski map topograficznych w skalach 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:200 000 (tzw. wydanie Sztab Generalny); łącznie 5600 godeł ■ 1956-75 r. – opracowanie dla Polski, wspólnie z cywilną służbą geodezyjną, zdjęć topograficznych w skali 1:5000 i 1:10 000 ■ 1960-68 r. – wydanie Atlasu Świata w nakładzie 250 000 egz. (polska i angielska wersja) ■ 1966-75 r. – wydanie map topograficznych dla Polski w szeregu skalowym od 1:25 000 do 1:200 000 (tzw. wydanie pierwsze PRL) ■ styczeń 1971 r. – decentralizacja Służby Topograficznej WP – jednostki topogeodezyjne zostały podporządkowane okręgom wojskowym ■ listopada 1995 r. – powołanie w Garnizonie Komorowo z jednostek topograficznych 22 Wojskowego Ośrodka Topograficzno-Kartograficznego ■ luty 1990 r. – odtajnienie wojskowych map topograficznych ■ 1994 r. – opracowanie wektorowej mapy numerycznej Polski w skali 1:1 000 000 ■ 1994-96 r. – założenie na obszarze Polski Wojskowej Szczegółowej Sieci Geodezyjnej w układzie NATO WGS-84 ■ 1996 r. – opracowanie na obszar Polski mapy operacyjnej (JOG) w skali 1:250 000 w pełnym standardzie NATO ■ 19-1999 r. – opracowanie wektorowej mapy numerycznej (V map level) o zakresie informacyjnym mapy w skali 1:250 000 oraz numerycznego modelu terenu (DTED I)
Oddział Topograficzny Sztabu Generalnego WP	plk Andrzej Tryśła , 1996-98 plk Eugeniusz Sobczyński , 1998-99	■ 2 grudnia 1996 r. – rozformowanie Zarządu Topogr. SG WP i sformowanie Oddziału Topograficznego SG WP oraz powołanie Wydziału Topograficznego Sztabu Wojsk Lądowych ■ 1999 r. – wydanie na obszar Polski map w skalach 1:5000, 1:100 000, 1:500 000 i 1:1 000 000 w pełnym standardzie NATO ■ 1999 r. – opracowanie na obszar Polski numerycznego modelu terenu poziomu 2 (DTED 2)
Zarząd Geografii Wojskowej SG WP	plk Eugeniusz Sobczyński od 1999	■ sierpień 1999 r. – powołanie Zarządu Geografii Wojskowej w Generalnym Zarządzie Rozpoznania Wojskowego. ■ 2000 r. – rozpoczęcie realizacji mapy wektorowej poziomu 2 (VMap Level 2) ■ 2001 r. – wydanie dla Polski trzech rodzajów map lotniczych zgodnie z wymogami NATO

Opracowanie na podstawie „Historii Służby Geograficznej i Topograficznej” plk. Eugeniusza Sobczyńskiego

Szef Zarządu Geografii Wojskowej płk Eugeniusz Sobczyński wręcza „Odznaki Pamiątkowe Służby Topograficznej WP”. Wśród wyróżnionych znaleźli się m.in. prezes GUGiK Kazimierz Bujakowski i geodeta woj. mazowieckiego Jerzy Albin

państwa to właśnie topografowie i kartografowie wojskowi w znacznym stopniu przyczynili się do utworzenia podwalin polskiej geodezji i kartografii. Powstały w 1921 roku Wojskowy Instytut Geograficzny był wtedy jedyną instytucją w Polsce wykonującą systematycznie podstawowe prace geodezyjne i mapy topograficzne.

Szczególne rolę w powojennej historii Polski odegrały dwie najstarsze jednostki, które obchodzą właśnie 50-lecie. 22 Wojskowy Ośrodek Topograficzno-

Kartograficzny przejął tradycje 22 Samodzielnego Oddziału Topograficzno-Geodezyjnego, 22 Samodzielnego Oddziału Geodezyjnego i 2 Samodzielnego Oddziału Kartograficznego, które od 1953 r. związane są z garnizonem Ostrów Mazowiecka-Komorowo. To tu były realizowane najważniejsze prace geodezyjne i kartograficzne. Kadra tych jednostek zajmowała i zajmuje najwyższe stanowiska w Służbie Topograficznej WP.

Wojskowy Ośrodek Geodezji i Teledetekcji, który powstał na bazie Samodziel-

Od lewej: płk Eugeniusz Sobczyński, szef Wojskowego Ośrodka Geodezji i Teledetekcji płk. Eugeniusz Kotarski i komendant 22 Wojskowego Ośrodka Topograficzno-Kartograficznego płk. Janusz Sielecki odbierają pamiątkowe ryngrafy z rąk generała Gustawa Maja

negu Oddziału Fotogrametrycznego, jest technicznie najlepiej wyposażoną jednostką. Tu tworzone są cyfrowe technologie opracowań kartograficznych. Jednostka jest wizytówką służby, a oficerowie ośrodka są wysoko cenieni przez partnerów zagranicznych, uczestniczą w konferencjach i warsztatach międzynarodowych.

Uroczystą akademię w Komorowie otworzył sygnał „Słuchajcie Wszyscy”. Następnie wprowadzono sztandary 22 Wojskowego Ośrodka Topograficzno-Kartograficznego i 6 Samodzielnego Oddziału Topograficznego i rozległy się dźwięki „Hasło Wojska Polskiego” i hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wśród przybyłych gości byli m.in. dyrektor Sekretariatu Ministra Obrony Narodowej gen. bryg. Witold Szymański, szef Generalnego Zarządu Rozpoznania Wojskowego SG WP gen. bryg. Wincenty Cybulski, szef Zarządu Systemów Organizacyjnych Generalnego Zarządu Planowania Strategicznego gen. bryg. Gustaw Maj, gen. dyw. Franciszek Puchała, przedstawiciele nauki – profesorowie: Adam Linsenbarth, Andrzej Makowski, Jacek Paślawski i Zdzisław Adamczewski – oraz przedstawiciele władz samorządowych, a także byli szefowie Zarządu Topograficznego: płk Zenon Biesaga, płk Janusz Stanisław, płk Henryk Bednarek, płk Andrzej Tryśła oraz dowódcy jednostek, kadra i pracownicy wojska.

Dla uczczenia 80. rocznicy powstania Służby Topograficznej WP, decyzją ministra obrony narodowej, ustanowiona została odznaka pamiątkowa. Jej inicjatorem był płk Eugeniusz Sobczyński, a projekt wykonał ppłk Jacek Bartkowiak. Odznakami pamiątkowymi wyróżniono kilkudziesięciu cywilów i wojskowych. Podczas uroczystości wręczano także medale okolicznościowe Wojskowego Ośrodka Geodezji i Teledetekcji oraz odznaki pamiątkowe 22 Wojskowego Ośrodka Topograficzno-Kartograficznego.

Imprezie towarzyszyła ciekawa wystawa zatytułowana „Produkty geograficzne w standardach NATO”. Miłym urozmaicheniem spotkania był koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego. Po koncercie wszyscy udali się pod pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie uwiecznieni zostali na pamiątkowym zdjęciu. Żołnierski obiad, zwiedzanie jednostki i spotkanie pokoleń zakończyły uroczysty dzień.

Zdjęcia Jerzy Przywara